

[Justitsministeren.]

opretholdes. Det kan ske administrativt, når parterne er enige om det og barnet over 21 år, og ved dom i visse tilfælde, hvor det er af væsentlig betydning for barnet, eller hvor barnet har forset sig groft mod adoptanten.

Som ny regel foreslås der indført adgang til at ophæve forholdet, når adoptanterne er afgået ved døden. Formålet med denne bestemmelse er, at forholdet til den virkelige slægt skal kunne genopstå, hvor barnet, efter at adoptivforældrene er døde, er vendt tilbage til slægten.

Endvidere foreslås der indført adgang til at ophæve et adoptivforhold ved dom, hvis adoptivbarnet viser sig at lide af åndssvaghed eller sindssygdom i en sådan grad, at det ville være åbenbart ubilligt at forlange forholdet opretholdt. Lidelsen skal hidrøre fra tiden før adoptionen, adoptanten skal ved adoptionen have været uden kendskab til dens tilstedeværelse, og sag om ophævelse må anlægges inden 5 år fra adoptionsbevillingens dato. Jeg skal med hensyn til denne bestemmelse henvise til lovforslagets motiver og skal indskrænke mig til at oplyse, at der ikke på dette punkt er opnået nordisk retsenhed, idet der i Norge og Sverige gælder en noget videre adgang til at ophæve et adoptivforhold — her medtages også visse legemlige mangler og sygdomme — og man har ikke ment at burde ændre disse bestemmelser, der stammer fra henholdsvis 1948 og 1944. Fra dansk side har man ikke ment at kunne foreslå en så vid adgang til ophævelse af adoption. Der er herved navnlig taget hensyn til de synspunkter, der kom frem under behandlingen på rigsdagen af et til den norske og svenske ordning svarende lovforslag i 1948—49, 1950—51 og 1951—52.

Jeg vil også nævne, at lovforslaget indeholder en ændring i reglerne om retsvirkningerne af adoptivforholdets ophævelse. Efter gældende ret genopstår forholdet mellem barnet og den virkelige slægt, hvis adoptivforholdet hæves. I mange tilfælde vil det kunne medføre meget store vanskeligheder for den moder, der mange år tidligere har bortadopteret sit barn og nu indrettet sin tilværelse uden hensyntagen til det, og i mange tilfælde vil det stemme dårligt med barnets tarv, at forholdet til

den virkelige slægt genopstår. Lovforslaget går ud på, at det i alle tilfælde, hvor det er en domstol, der skal tage stilling til forholdets ophævelse, afgøres af retten, om forholdet til slægten skal genopstå. Med hensyn til de tilfælde, hvor ophævelsen sker administrativt, gælder, at ophævelsen af forholdet ikke medfører nogen virkning for det virkelige slægtskabsforhold i tilfælde, hvor adoptanten og et voksent adoptivbarn efter fælles begæring får adoptivforholdet ophævet, og at forholdet til den virkelige slægt altid genoplives i tilfælde, hvor adoptionen ophæves administrativt efter adoptantens død. Jeg anser dette spørgsmål for meget vanskeligt, men mener ikke, det er muligt at finde nogen bedre løsning end den foreslåede, hvor det i hovedtilfældene afgøres efter et konkret skøn af en domstol, om barnets forbindelser med slægten skal genopstå.

Med hensyn til lovforslagets overgangsbestemmelser vil jeg gerne nævne, at hovedprincippet er, at de nye regler skal gælde de adoptioner, der stiftes efter lovens ikrafttræden, og at der efter særlig begæring kan tillægges bestående adoptioner samme retsvirkninger. Bestemmelserne om ophævelse af adoptioner får dog i alle tilfælde virkning for de bestående adoptioner. Disse bestemmelser kan næppe give anledning til uenighed. Mere tvivl knytter der sig til en bestemmelse, hvorefter der sker en ændring af de arveretlige virkninger af de bestående adoptioner. Efter den gældende lovs § 13, stk. 2, skal adoptivbarnets arv udredes af den del af formuen, som adoptanten kunne råde over ved testamente, såfremt han foruden adoptivbarnet efterlader sig livsarvinger. Denne bestemmelse bevirker, at en mand, der foruden et adoptivbarn har et barn, ikke kan råde over nogen del af sin formue ved testamente, hvis han ikke ved adoptionen har taget testationsforbehold, og hvis han har taget et sådant forbehold, kan han kun disponere på bekostning af adoptivbarnets arveret. Reglen betyder desuden, at et adoptivbarn højst kan arve en trediedel af boet, og det vil således i tilfælde, hvor der foruden adoptivbarnet findes eet barn, ikke være ligestillet med dette. Denne bestemmelse foreslår den danske kommission ophævet, også for de bestående adoptionsforhold, og justitsmini-